

Česká republika

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Dům dětí a mládeže, Praha 6 – Suchdol, Rohová 7

Rohová 7/540, 165 00 Praha 6 - Suchdol

Identifikátor zařízení: 600 027 562

Termín konání orientační inspekce: 26. 5. – 28.5. 2003

Čj.:	010 0417/03-5103
Signatura:	oa6lw523

CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

Dům dětí a mládeže, Praha 6 – Suchdol, Rohová 7 je příspěvková organizace zřízená Hlavním městem Prahou se sídlem Praha 1, Mariánské náměstí 2. Organizace je zřízena jako středisko pro volný čas dětí a mládeže.

Dle rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. MŠMT 10 035/03-21 ze dne 2.1. 2003 zařízení sdružuje Dům dětí a mládeže (kapacita se neuvádí).

DDM disponuje odloučeným pracovištěm v Gagarinově ulici 1103, Praha 6 - Suchdol.

Dům dětí a mládeže má v městské části dlouholetou tradici, specializuje se především na přírodovědné zájmové aktivity. Užívá vilku se zahradou, která byla částečně upravena pro potřeby práce s dětmi, od letošního školního roku má v užívání část pavilonu bývalé mateřské školy. Zařízení je umístěno uprostřed zástavby městské části, je dobře dopravně dostupné.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení personálních a materiálně - technických podmínek výchovně-vzdělávací činnosti, hodnocení výchovně-vzdělávací činnosti v oblasti pravidelných zájmových aktivit a nabídky spontánních aktivit. Dle dokumentace dále posouzení aktivit DDM v oblasti příležitostných a prázdninových činností.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK

Činnost DDM zajišťuje 6 interních pedagogů (5,6 přepočteného úvazku) a 13 externích spolupracovníků (1,2 přepočteného úvazku). V mladém sboru interních pedagogů dochází k častým personálním změnám. Tři pedagogové splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, tři jsou bez pedagogické způsobilosti. V současné době si žádný nedoplňuje vzdělání akreditovaným studiem příslušného směru.

Organizační řád zařízení stanoví členění činností do kompetencí tří oddělení - přírodovědného, společenskovedního, hudebního a pohybového. Do čela oddělení jsou jmenováni vedoucí, pouze jeden z nich splňuje podmínky pedagogické způsobilosti. Vedoucí oddělení mají dle svých pracovních náplní kontrolovat, řídit a metodicky vést externí pracovníky. Vzhledem k jejich minimální předchozí odborné a pedagogické zkušenosti a chybějící pedagogické způsobilosti však tento systém není funkční. Vedením výtvarného oddělení je pověřen pracovník se vzděláním ve výtvarném oboru a bez pedagogické způsobilosti, oddělení přírodovědné vede pracovník s odbornou přípravou na sociální činnost, oddělení hudební a pohybové vede pracovník se vzděláním pro výtvarné činnosti. Rozdělení do odborných oddělení s určením odborné a metodické odpovědnosti není za současné personální situace účelné.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem je výrazným negativem i chybějící systém uvádění a metodického vedení pedagogických pracovníků. U dvou pracovníků, kteří začali v zařízení pracovat během tohoto školního roku, není prováděno plánované uvádění ani jim není věnována zvýšená hospitační pozornost. Hospitační činnost ředitele je nahodilá, nesoustavná a při hospitacích v zájmových útvarech nesleduje celou schůzku.

Pedagogická rada je ustavena dle organizačního řádu DDM pouze z interních pedagogů, jejími členy nejsou jmenováni externí vedoucí a zástupci rodičů, jak ukládá vyhláška o střediscích pro volný čas dětí a mládeže. Schůzky pedagogické rady se konají jednou za dva měsíce či dle aktuální potřeby. Plní funkci provozních porad, na nichž ředitel předává informace a úkoly. Dle

zápisů nejsou řešeny otázky plánování, náboru, koncepce, hodnocení pedagogické činnosti. Předmětem tzv. pedagogické rady nebylo projednání celoročního plánu zařízení.

Předmět činnosti zařízení formulovaný v předloženém organizačním řádu DDM se nekryje s posláním středisek pro volný čas dětí a mládeže, jak je vymezeno v příslušném vyhlášece a jak je citováno v ročním plánu zařízení. Dikce vydaného vnitřní řádu neurčuje pravidla vnitřního režimu, hygienické pokyny a pokyny pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci.

Personální podmínky s ohledem na využívání lidských zdrojů jsou hodnoceny jako pouze vyhovující.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK STŘEDISKA VOLNÉHO ČASU

DDM je umístěn ve starším, původně rodinném domku v klidném prostředí vilové čtvrti, nedaleko sídlištní zástavby. Odloučené pracoviště je zřízeno v nově upravených prostorech v blízké mateřské škole.

Omezené prostory budovy (tj. suterén, dvě podlaží a půda) jsou plně využívány. V suterénu je umístěna ředitelna a pracovna přírodovědných kroužků s akvárii a terárii. V prvním podlaží jsou dvě výtvarné pracovny s kapacitou do osmi míst, malá učebna pro individuální hudební výchovu, využívaná i pro kroužek jógy, a učebna přírodovědných kroužků s terárii. Menší zimní zahradu v mezipodlaží zaplňují kaktusy a suchomilné rostliny. Ve druhém podlaží je větší klubovna a malá fotokomora. Půda je využívána pro chov hlodavců a drobných šelem. Bývalá garáž se samostatným vchodem je funkčně upravena dostavbou na keramickou dílnu.

Přes výzdobu dětskými pracemi a květinami většina prostor DDM nepůsobí estetickým dojmem. Celkovou stísněnost prostředí danou parametry budovy umocňuje nepromyšlené rozmístění zpravidla staršího nábytku a zaplnění volného prostoru pomůckami, pracovním materiálem, výrobky i použitými zbytky materiálů. Psychohygienické podmínky účastníků pravidelné činnosti negativně ovlivňuje skutečnost, že užívaný nábytek není velikostně vhodný pro převažující účastníky činností DDM, tj. žáky prvního stupně ZŠ a předškolní děti. Některé místnosti vyžadují vymalování, charakteristický je téměř ve všech prostorách zápach z chovaných zvířat.

Využití většiny kluboven je časově poměrně rovnoměrné a efektivní. Problematické je z časového hlediska využití prostor jednoúčelově zaměřených na přírodovědné činnosti. Pracovna akvaristiky a teraristiky je například využívána pouze tři hodiny týdně.

Ze zadu k domu přiléhá malá zahrada. Dominantou prostoru za domem je centrálně situovaný velký skleník. Zbylý prostor mimo chodníky zabírá několik záhonů. Tento prostor není při současné úpravě dostatečně využitelný. Skleník i záhony obhospodařuje aktuálně pouze pětičlenný pěstitelský kroužek.

Z hlediska koncepčního je celková převaha přírodovědně a chovatelsky zaměřených místností a prostor v rozporu se skutečností, že na tuto oblast zaměřené zájmové útvary navštěvuje méně než deset procent z celkového množství účastníků pravidelných činností.

Využívané místnosti na odloučeném pracovišti jsou prostorné, světlé a estetické. Plně vyhovují potřebám zde realizovaných zájmových útvarů.

Specializované pracovny nemají vnitřní řády.

Materiálně - technické podmínky střediska volného času jsou průměrné.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU ČINNOSTÍ VE STŘEDISKU PRO VOLNÝ ČAS DĚTÍ A MLÁDEŽE

Nabídka výchovně- vzdělávací činnosti

Zařízení se řídí celoročním plánem činnosti, který byl zřizovateli předán 15. 7. 2002 a v rozšířené podobě 6. 12. 2002. V úvodu plán citací z vyhlášky vymezuje předmět činnosti DDM. Ve vlastních plánovaných aktivitách však toto vymezení nedodrhuje – zaměňuje akce příležitostné za nabídku spontánních aktivit, činnosti kroužku mimo budovu zaměňuje za příležitostné akce (např. výlety turistického kroužku, které jsou součástí schůzek), příležitostné místní akce soutěživého charakteru za soutěže vyhlašované či doporučované MŠMT, sociální službu „hlídání dětí“ uvádí jako pravidelnou zájmovou činnost kroužků atd.

Plán není koncipován uceleně pro celé zařízení, ale jen jako souhrn činností jednotlivých oddělení bez promyšlené a cílené vnitřní návaznosti. Vytrácí se tak celková koncepce zařízení a činnosti. Plán dostatečně neakceptuje specifikum zařízení pro volný čas dětí a mládeže. Značná část pravidelné zájmové činnosti je pojmána i prezentována jako výuka a supluje jiné typy školských zařízení za výrazně výhodnějších ekonomických podmínek (individuální výuky na hudební nástroje či zpěv) a účastnické poplatky jsou vybírány za odučenou hodinu. Rozvrh kroužků byl pro potřeby inspekce aktualizován, aby předložený dokument odpovídal současnému stavu. Značná část příležitostných akcí (zejména výletů) je přebírána z roku na rok, byť již loňská výroční zpráva konstatovala, že se je nepodařilo uskutečnit.

Nabídka zájmových útvarů není potenciálními účastníky zcela akceptována. Pro řadu nabízených kroužků se nedaří zařízení získat přiměřený počet zájemců. Ředitel akceptuje i zahájení činnosti kroužku s jedním členem nebo dvěma členy. Například turistický kroužek měl původně dva členy, od prosince má jen jednoho a dle pedagogické dokumentace s ním chodí vedoucí interní pedagog na výlety. V době inspekce mělo 5 „kroužků“ pouze jednoho člena a 12 kroužků 2 účastníky.

Výrazné zaměření na předškolní děti a mladší školní věk není funkčně koncipováno. Délka kroužků v rozsahu 90 minut je nad možností 3 – 5 letých dětí soustředit se na řízenou činnost. Z plánovaných činností jsou realizovány především akce ve vlastních prostorách DDM, ostatní prostory jsou užívány minimálně. Příležitostné akce jsou určeny zejména pro účastníky pravidelné zájmové činnosti. DDM se nedaří vystoupit ze svých omezených prostor, a to jak aktivitami, tak i např. umístěním propagace.

Nabídka výchovně-vzdělávací činnosti je pouze vyhovující.

Pravidelná zájmová činnost

Pravidelná zájmová činnost je hlavní náplní tohoto zařízení. Dle výkazu o činnosti střediska pro volný čas dětí a mládeže podle stavu k 31.10. 2002 středisko organizovalo 84 pravidelných zájmových útvarů, z toho 12 určených pro předškolní děti a 68 pro školní věk. Z těchto útvarů bylo 58 vedeno interními pracovníky. Zájmové kroužky navštěvovalo 83 předškolních a 303 školních dětí. Počet účastníků pravidelné zájmové činnosti na jednoho pedagoga je oproti srovnatelným pražským zařízením výrazně nižší (54 dětí oproti průměru 64,7 účastníka).

Věkové složení účastníků pravidelné zájmové činnosti je nevyrovnané, výrazně převažují děti předškolního věku a žáci prvního stupně základní školy. Docházka má v průběhu roku spíše klesající tendenci.

Průměrný počet účastníků zájmových útvarů je pět členů. Tento nízký počet částečně vyplývá z omezených prostor zařízení, především však z nenaplnění ZÚ a z koncepce, která pravidelnou zájmovou činnost pojímá z velké části jako individuální výuku.

Vedoucí při pedagogické práci vykazují značnou míru empatie a kladný vztah k dětem. Tyto aspekty jsou také hlavním hodnotícím kritériem případných krátkých návštěv ředitele a vedoucích oddělení v kroužcích. Oproti tomu není sledována struktura schůzky, navozování sociálních kontaktů (což je obtížné v kroužcích s jedním až třemi dětmi), transfer zážitků,

přiměřenost zadaného úkolu či délky jednotlivých činností, opomíjeno je závěrečné zhodnocení. Činnosti jsou vedeny spíše intuitivně než poučeně, charakteristické jsou metodické chyby ve vedení činnosti a její organizaci.

V části sledovaných schůzek, především v případě individuální výuky hry na nástroje a kroužků zaměřených na anglický jazyk, byla vstupní motivace nahrazena seznámením s průběhem schůzky a pokynem k činnosti. Průběžně byly děti v případě hudebních aktivit motivovány pouze vhodným výběrem notového materiálu. Dalším příkladem může být náplň činnosti jednoho z kroužků anglického jazyka, nevhodně postavená na procvičování izolované slovní zásoby bez dostatečně zařazované konverzace a dalších prvků aktivního učení. Děti se nedařilo optimálně zaujmout. Přístup vedoucí byl autoritativní. Až v druhé půli schůzky byla jako odpočinková činnost vhodně zařazena hra. Přes nadměrnou délku schůzek nebyla vždy systematicky zařazována přestávka. V jiných útvarech se naopak dařilo vytvářet příjemnou atmosféru sounáležitosti a zájmu o průběh činnosti. Např. vedoucí zájmového útvaru vaření dokázala účastníky zaujmout nejen osobním přístupem, ale také činností, která vycházela z jejich námětů, obdobně tomu bylo i v kroužku pěstování cizokrajných rostlin.

Z hlediska psychohygieny je negativem, že pro činnost s předškolními dětmi nemá DDM odpovídající vybavení, většina činností probíhá u standardních stolů a na židličkách, na kterých děti z důvodů jejich nevhodných rozměrů klečí. Délka schůzek (90 minut) překračuje schopnost soustředění předškolních dětí na řízenou činnost.

Pravidelná zájmová činnost je ve svém celku realizována na průměrné úrovni.

Příležitostná zájmová činnost

V loňském roce vykazoval DDM 29 příležitostných akcí s více než jedním tisícem účastníků. Pouze 4 vykazované akce byly o víkendech. Počet akcí a jejich účastníků je doložitelný jen neformálními poznámkami ředitele. V letošním roce je plánováno více než 35 konkrétních příležitostných akcí, do tohoto počtu jsou však zahrnuty i standardní činnosti kroužků mimo budovu DDM, nebo jsou akce jmenovány dvakrát, pokud se na nich podílí 2 oddělení. Řada plánovaných výletů a exkurzí se v tomto školním roce již neuskuteční. Příležitostné činnosti jsou určeny především účastníkům ZÚ a jejich rodinným příslušníkům. Do plánu nejsou zahrnuty celopražské akce, jichž se DDM zúčastňuje – např. Bambiriáda či parní dětský vlak. Vlastním příležitostným aktivitám není vedením DDM věnována odpovídající pozornost.

Dle dokumentace nebyla příležitostná zájmová činnost hodnocena.

Prázdninová táborová činnost

DDM každoročně organizuje dva tábory, jeden o hlavních prázdninách a jeden v horách o jarních. Všechny tábory se zúčastňují všichni interní pedagogové. Dokumentace táborů je archivována, dle uloženého programu byly dodrženy psychohygienické podmínky.

Dle dokumentace nebyla prázdninová táborová činnost hodnocena.

Nabídka spontánních aktivit

Spontánní aktivity jako průběžnou volnočasovou nabídku DDM nerealizuje. V celoročním plánu uvádí řadu tzv. spontánní činností, které jsou však svým charakterem jednorázové příležitostné akce. Pro nabídku průběžných spontánních aktivit zaměřených na široké spektrum dětí a mládeže si DDM ve stávajících prostorách nevytváří podmínky, což bylo zjištěno již minulou inspekční zprávou.

Nabídku spontánní činnosti nelze hodnotit.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Dům dětí a mládeže, Praha 6 – Suchbátka, Rohová 7 schválená usnesením zastupitelstva Hlavního města Prahy č. 30/11 ze dne 31.5. 2001 s účinností od 1.9. 2001
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. MŠMT 10 035/03-21 ze dne 2.1. 2003
3. Výkaz o činnosti střediska pro volný čas dětí a mládeže podle stavu k 31.10. 2002 (V 15-01)
4. Deníky činnosti zájmových útvarů
5. Organizační řád DDM datovaný k 3.10.2002
6. Přihlášky účastníků pravidelné činnosti
7. Dokumentace letních táborů
8. Interní soupis příležitostné zájmové činnosti
9. Plán práce DDM na rok 2002/2003
10. Výroční (závěrečná) zpráva za školní rok 2001/02
11. Personální dokumentace pedagogů
7. Hospitační záznamy ředitele
12. Dokumentace organizovaných soutěží
13. Propagační materiály DDM
14. Rozvrhy činnosti zájmových útvarů
15. Souhrn statistických údajů za ČR z formulářů V15 – 01 dle stavu k 31.10. 2002

ZÁVĚR

V zařízení pracují kreativní interní i externí pedagogové s velkou mírou empatie, avšak jejich potenciál není přiměřeně využíván a usměrňován. Personální podmínky činnosti střediska negativně ovlivňují v návaznosti na nefunkční systém vnitřní kontroly a metodického vedení pracovníků, časté personální změny a chybějící odborná a pedagogická způsobilost části interních pedagogů.

Materiálně- technické podmínky částečně limituje hlavní budova, která není svou vnitřní dispozicí pro činnosti DDM optimálně vhodná. Dílčím pozitivem je zřízení odloučeného pracoviště v areálu mateřské školy. Dlouhodobě není řešena koncepce využití stávajících podmínek. Významná část prostor je jednoúčelově vybavena pro využití přírodovědně zaměřenými zájmovými útvary, ve kterých je přihlášeno méně než 10% účastníků pravidelné zájmové činnosti. Zařízení nevytváří podmínky pro nabídku spontánních aktivit. Tyto skutečnosti přetrvávají od minulé inspekce (25. ledna 1999).

Pravidelné zájmové činnosti jsou realizovány z větší části interními pedagogy, které doplňují externí spolupracovníci. Činnosti jsou vedeny spíše intuitivně než poučeně. Nabídka zájmových útvarů není potenciálními účastníky dostatečně akceptována. Značná část kroužků je nenaplněna.

Stávající koncepce DDM v Suchdole není v souladu se současnými trendy, tj. posilování příležitostných akcí a spontánních aktivit, určených zejména pro žáky středního až staršího školního věku. Převážná část stávající nabídky činností je zaměřena na předškolní děti a žáky prvního stupně ZŠ. Žáky druhého stupně se daří oslovit méně, adolescenti se činnostmi střediska prakticky neúčastní. Hlavní náplní činnosti DDM je zájmová činnost pravidelná, často realizovaná formou individuální výuky, příležitostné aktivity jsou nabízeny v malé míře, dlouhodobě nejsou vytvářeny podmínky pro nabídku spontánních činností. V období od minulé inspekce došlo k částečnému pozitivnímu posunu v oblasti materiálně-technických podmínek (izolace hlavní budovy, zřízení odloučeného pracoviště). Ve vlastní činnosti střediska volného času k významným změnám nedošlo.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

		Razítko
Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PhDr. Karel Kaprálek	K. Kaprálek v. r.
Člen týmu	Mgr. Bedřich Hájek	B. Hájek v. r.

V Praze dne 3. června 2003

Datum a podpis ředitele školského zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 16. června 2003

	Razítko
Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Mgr. Roman Benýšek	R. Benýšek v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy MHMP – odbor školství	2003-07-08	113/2003
Zřizovatel	-	-
Rada školy	-	-

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
2003-07-08	112/2003	Připomínky byly podány